

ОЦІНКА СТУПЕНЯ СИНХРОНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ

В умовах динамічного розвитку світової економіки питання вирішення основних екологічних проблем (дефіцит питної води, ерозія ґрунтів, збільшення кількості концентрації шкідливих речовин в повітрі, ґрунті, водоймах) набувають дедалі більшого значення. Розв'язання проблеми підвищення рівня екологічної безпеки лежить у площині вивчення механізму синхронізації розвитку економічних систем різних рівнів, а також процесів фінансового забезпечення їх екологічної безпеки.

Трактування терміну синхронізація може розглядатися з різних сторін та має велику кількість проявів: у природі, техніці, економіці, суспільстві. Синхронізація (від грецького – одночасний) визначається як процес приведення до одного значення одного або декількох параметрів різних об'єктів. Однак найбільш повне визначення, на нашу думку, дав В. Іваницький, який розглядав синхронізацію як властивість матеріальних об'єктів, створювати єдиний ритм спільного існування, незважаючи на відмінність індивідуальних ритмів та можливі вкрай слабкі взаємозв'язки.

Відомо, що основним завданням суспільного відтворення є забезпечення пропорційності та збалансованості як окремих економічних показників, так і економічних процесів в цілому, що в свою чергу дозволить оцінити якість відтворювальних процесів у регіональній еколого-економічній системі та удосконалити понятійний та аналітичний

апарат управління інвестиційними процесами.

У зв'язку з цим, вважаємо доречним застосовувати теорію економічної рівноваги, яка у широкому розумінні розглядає всі процеси, як узгоджене функціонування окремих складових системи. Принцип рівноваги був уведений у методологію економічної науки з природничих наук і мав на меті дослідження економіки як рівноважної системи.

Економічна рівновага – це такий стан економіки, при якому досягається збалансування структур, що протистоять одна одній (виробництво і споживання, попит і пропозиція). За визначенням П.Самуельсона, рівновага - це такий стан економіки, при якому зберігається здатність її до саморегулювання: у випадку відхилення економічної системи від збалансованого стану в дію автоматично включаються сили, які намагаються відновити порушені структурні зв'язки. Також рівновага в економіці визначається як відповідність між потребами та наявними ресурсами, що забезпечується ціновими механізмами; такий стан системи, за якого узгодженість основних пропорцій в економіці забезпечує безперервність відтворювального процесу.

Теорія економічної рівноваги часто розглядається як теорія економічної статички. Тому розвиток поглядів на економічну рівновагу можна визначити як шлях від статичної) до динамічної рівноваги як характеристики розвитку економічних систем.

Рівновага в економіці на сьогоднішній розглядається більшістю вченими-економістами переважно як динамічна (визначається змінами в економічній системі, характеристиками її розвитку у часі, а не лише певним станом у якийсь конкретний момент часу). Підтвердженням цього є закон внутрішньої динамічної рівноваги М. Реймерса, відповідно до якого енергія, речовина, інформація та динамічні якості окремих природних систем та їх ієрархії перебувають у тісному взаємозв'язку

настільки, що зміна одного з показників неминуче призводить до функціонально-структурних змін інших, але при цьому зберігаються загальні якості системи – енергетичні, інформаційні та динамічні.

З даного закону можемо зробити висновок, що незначні коливання одного показника можуть стати причиною значних відхилень інших у межах екосистеми. У зв'язку з цим саме екологічні проблеми актуалізують дослідження економічної рівноваги.

Важливим є також розгляд сутності еколого-економічної рівноваги. Згідно з нею, головною стратегією економічного розвитку є використання та охорона природно-ресурсного потенціалу для забезпечення перспектив сталого просторового розвитку з метою забезпечення якісних умов життєдіяльності та добробуту суспільства.

Дослідженням сутності еколого-економічної рівноваги, визначальних факторів, умов формування та реалізація еколого-орієнтованої політики займалися багато вітчизняних вчених. Зокрема М. Лемешева зазначає, що еколого-економічна рівновага має базуватися на таких основних засадах:

- синхронністю природоохоронних інвестицій та інвестицій, які не мають на меті досягнення екологічних цілей;
- синхронністю процесів банківського кредитування реального сектору в цілому та процесів реалізації природоохоронних інвестицій;
- синхронністю процесів формування інвестиційних портфелів фінансових інвестицій на основі аналізу динаміки дохідності;
- синхронністю процесів зростання екологічного навантаження та обсягів екологічного страхування тощо.

Таким, чином, можна зробити висновок, що стратегія досягнення балансу інтересів у сфері природокористування є лише складовою системи стратегічного управління розвитком, а його розробка базується на послідовних управлінських діях.